

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/329/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314200700
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5314200700.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovaným: 1/ L. P., nar. XX.X.XXXX, P. XXX, A. a 2/ L. W., nar. X.X.XXXX, B. XXX, D., o zaplatenie 8.267,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 8C/15/2014-234 zo dňa 7. marca 2018, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žalovaným v 1/ a 2/ rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd ako súd prvej inštancie žalobu zamietol. Žalovaným v 1/ a 2/ rade náhradu trov konania nepriznal.

V dôvodoch svojho rozhodnutia poukazuje na príslušné ustanovenia zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov, ust. § 52 Občianskeho zákonníka, ust. § 7, § 92 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách, ust. § 524 - § 526 Občianskeho zákonníka konštatoval nasledovné skutkové a právne závery:

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že právny predchodca žalobcu (banka) uzavrel so žalovanými ako spoludlžníkmi zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej im poskytol úver vo výške 8.298,48 eur (250 000 Sk). Súčasťou zmluvy boli aj všeobecné obchodné podmienky veriteľa - banky. V danom prípade sa tak jednalo o úverový vzťah medzi bankou ako dodávateľom a fyzickými osobami ako spotrebiteľmi. Tento vzťah, ktorý súd kvalifikuje ako spotrebiteľský, bolo potrebné posudzovať v režime Občianskeho zákonníka, ako aj predpisov špeciálnej úpravy, najmä zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a zákona o ochrane spotrebiteľa, a to bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútnym obchodom podľa § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka, keďže túto zmluvu uzavrel právny predchodca žalobcu ako dodávateľ, ktorý konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti so žalovanými - fyzickými osobami ako spotrebiteľmi. S poukazom na vyššie uvedené, vychádzajúc zo zásady lex specialis derogat lex generalis, podľa ktorej špeciálna právna úprava (v tomto prípade zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch ako i § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka) má prednosť pred všeobecnou (Obchodný zákonník) je nevyhnutné právny vzťah medzi stranami posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

Súd poukazuje na to, že na to, aby sa niekto stal stranou v spore, nie je potrebné, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v spore ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca

v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je.

Predtým, než súd pristúpil k prejednaniu merita veci (uplatneného nároku zo zmluvy), zaoberal sa otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu k uplatneniu žalobného nároku. Tú žalobca preukazoval zmluvou o postúpení pohľadávky a oznámením jeho predchodcu o postúpení, ktoré adresoval žalovanej 1/. Hoci nepreukázal, že tieto listiny boli žalovaným skutočne doručené, žalovaní sa na pojednávaní pred súdom vyjadrili, že im postúpenie pohľadávky bolo oznámené.

Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Podľa názoru súdu pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy so žalovanými, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom-postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom-postupcom (bankou) a dlžníkom. Nový veriteľ - postupník totiž už nebude zo zákona povinný takéto obsiahle tajomstvo zachovávať, keďže nie je bankou; bude napríklad oprávnený či povinný o záležitostiach dlžníka informovať kohokoľvek. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Aj zákonodarcu pri formulácii tohto ustanovenia vychádzal z principiálnej nepostupiteľnosti pohľadávky banky podľa všeobecných predpisov občianskeho práva, ak by neexistovalo špeciálne dovoľujúce ustanovenie. Týmto dovoľujúcim ustanovením je v danom prípade ustanovenie § 92 ods. 7 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, podľa ktorého predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu bez súhlasu klienta je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni už citované ust. § 525 ods.1 Obč. zák. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Obč. zák., a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Účel § 525 Obč. zák. je totiž okrem iného aj ochrana dlžníka pred tým, aby jeho dlh v prípadoch uvedených v cit. ustanovení prešiel na inú osobu než veriteľa, voči ktorému pôvodne vznikol. Na rozpor postúpenia s § 525 Obč. zák., ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti, a to o to viac, ak ide o právny vzťah, ktorého stranou je spotrebiteľ (§ 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v platnom znení).

Je potrebné zdôrazniť, že záväzkový vzťah, ktorý je predmetom tohto sporu, je vzťahom z bankového úveru, ktorý na rozdiel od úverov, napr. od nebankových spoločností, je regulovaný aj špeciálnou právnou úpravou - zákonom o bankách. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle § 2 ods. 3 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách podlieha bankovému povoleniu, nad jej činnosťou vykonáva dohľad Národná banka Slovenska. Bez bankového povolenia nemôže nikto prijímať vklady, vydávať bankové platobné karty, poskytovať z vkladov úroky alebo iné odplaty, ktoré sú daňovým výdavkom podľa osobitného predpisu, poskytovať úvery a pôžičky v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti, z návratných peňažných prostriedkov získaných od iných osôb na základe verejnej výzvy, vykonávať platobný styk a zúčtovanie pre iného v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti (§ 3 Zákona o bankách). Na druhej strane, z výpisu z obchodného registra, ako i z úradnej činnosti, je súdu známe, že žalobca nie je držiteľom bankového povolenia v zmysle zákona o bankách, čo v konečnom dôsledku znamená, že nemôže spravovať takzvaný živý bankový úver, vrátane odstúpenia od zmluvy, či vyhlásenia mimoriadnej splatnosti takého úveru (ku ktorému malo v danom prípade dôjsť dňa 6.2.2013 (čl.22)).

Nesporné v danom prípade bolo, že na žalobcu bola postupovaná pohľadávka z bankového úveru, preto postúpenie pohľadávky z banky na „inú osobu“ (a to aj osobu, ktorá nie je bankou) bolo možné realizovať len v súlade s § 92 ods. 7 zákona o bankách účinného v znení v čase postúpenia. V prípade

bankových úverov § 92 ods. 7 zákona o bankách poskytuje dlžníkom zákonnú ochranu pred zhoršením ich situácie v záväzkovom právnom vzťahu z bankového úveru. Hneď v prvej časti prvej vety vyžaduje písomnú výzvu zo strany banky adresovanú jej klientovi, ktorý je nepretržite, dlhšie ako 90 kalendárnych dní, v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku. Táto výzva je potom jedným zo zákonných predpokladov platného postúpenia pohľadávky z banky na inú osobu.

Pokiaľ § 92 ods. 7 Zákona o bankách v rozhodnom znení umožňoval banke postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou za predpokladu doručenia písomnej výzvy klientovi banky a po tom, čo je dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku, je zrejmé, že touto právnou úpravou mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Tento záver vyplýva z gramatického, ale aj logického výkladu znenia citovaného ustanovenia, pretože zákonodarca zdôrazňuje peňažný záväzok klienta banky alebo časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník v omeškaní. Pod formuláciou „pohľadávka zodpovedajúca tomuto peňažnému záväzku“ treba rozumieť nesplácaný zročný dlh. Pripustením opačnej argumentácie by bolo nevyhnutné dospieť k záveru, že banka takýmto spôsobom môže postúpiť akýkoľvek „živý“ úver po uplynutí relatívne krátkej doby v porovnaní s dobou, na ktorú sa úverové vzťahy bežne uzatvárajú, na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad NBS, čo by bolo v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k vytvoreniu právne neúnosného stavu, kedy by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou neočakávane ocitli v zmluvnom vzťahu s iným - nebankovým subjektom.

Uvedené ustanovenie § 92 ods. 7 zákona o bankách by malo banku motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu zmluvného vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úrok z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky potom nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou. Banka je v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, po doručení výzvy dlžníkovi, za podmienok stanovených v zákone o bankách, alebo zmluvu vypovedať, prípadne od nej odstúpiť, v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami. Banka v danom prípade túto možnosť zrejme nevyužila a žalobcovi postúpila pohľadávku bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. aby zmluvný vzťah zanikol. Preto nie je možné urobiť záver o tom, že predmetný úver bol ku dňu postúpenia splatný. Splatnými do tej doby sa mohli stať len jednotlivé splátky úveru, s ktorými boli žalovaní v omeškaní.

Žalobca v priebehu sporu doručil jedinou výzvu, ktorú adresoval žalovanej 1/, a to výzvu zo dňa 18.3.2009, ktorá sa týkala omeškania so zaplatením sumy 467,12 eur (bez bližšej špecifikácie, o aké splátky ide), ku dňu 28.2.2009. K postúpeniu pohľadávky došlo až v roku 2012 (viac ako tri roky po výzve). Táto výzva nie je podľa názoru súdu kvalifikovanou výzvou, akú má na mysli § 92 ods. 7 zákona o bankách. Je zrejmé, že v danom prípade bol postupovaný dlh, ktorý ešte nebol splatným. O tom svedčí aj výzva žalobcu zo dňa 6.2.2013, v ktorej žalovanej 1/ oznámil, že dlh jednorázovo ku dňu 6.2.2013 zosplatnil (k tejto výzve doručienka tiež absentuje). V priebehu sporu žalobca doručil výpis z účtu žalovaných, z ktorého vyplýva, že žalovaní realizovali na dlh úhrady aj po roku 2009, v ktorom im predchodca žalobcu výzvu zo dňa 18.3.2009 doručoval. Nebolo preto jednoznačne preukázané, s čím (akou časťou dlhu) a ako dlho boli žalovaní v omeškaní s plnením svojho záväzku, ani to, že by boli písomne na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere riadne vyzvaní. V danom prípade teda nebolo vôbec zrejmé, s ktorými konkrétnymi splátkami a v akej výške boli žalovaní v omeškaní, pretože výzva predchodcu žalobcu je s pred 3 rokmi pred postúpením, týka sa len sumy 467,12 eur, bez bližšej konkretizácie a z výpisu z účtu predloženého žalobcom je zrejmé, že žalovaní po tejto výzve realizovali na úver ďalšie úhrady. Žalobca nedoručil výzvu, z ktorej by tieto skutočnosti vyplývali, aby aj žalovaní vedeli o rozsahu svojho nesplneného záväzku. Žalobca nedoručil výzvu, v ktorej by predchodca žalobcu žalovaných zároveň upozornil na možnosť mimoriadneho zosplatnenia, resp. na výpoveď, či odstúpenie od zmluvy a pod. Podľa názoru súdu dlžník má byť veriteľom upozornený na to, že ak svoj dlh (resp. jeho časť) nesplní, veriteľ svoju pohľadávku postúpi. Zároveň tak má urobiť len vo vzťahu k splatnej časti dlhu.

Pokiaľ teda banka postúpila žalobcovi pohľadávku z úveru v celom rozsahu, postupovala v rozpore s § 92 ods. 7 zákona o bankách, pretože je zrejmé, že predmetom postúpenia boli aj splátky ešte nie splatné: postúpenie dlhu 13.12.2012, koniec úveru v zmysle zmluvy 20.11.2016. Keďže ku dňu postúpenia nebol úver mimoriadne zosplatnený (zosplatnenie učinil až žalobca, čo sporné nebolo), banka nebola oprávnená postúpiť pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho na žalobcu ako nebankový subjekt. Zároveň, žalobca nepreukázal ani to, či, kedy a akým spôsobom bol úverový vzťah zo strany banky ukončený (odstúpenie od zmluvy, výpoveď). Vzhľadom k týmto skutočnostiam banka nemohla

postúpiť žalobcovi ako nebankovému subjektu tzv. živý úver, pretože bankové úvery môže poskytovať a spravovať iba banka. Banka preto postupovala v rozpore s § 92 ods. 7 zákona o bankách, pretože postúpila celý úver, ktorý ešte nebol splatný.

Pokiaľ žalobca dôvodil druhou vetou ustanovenia § 92 ods. 7 Zákona o bankách, súd poukazuje na to, že ho nemožno vykladať samostatne, bez väzby na vetu prvú. Teda, aj v zmysle vety druhej je potrebné, aby bola zo strany veriteľa realizovaná písomná výzva. Pokiaľ žalobca poukazoval na iné rozhodnutia súdov, súd v tomto spore nie je nimi viazaný. Naopak, súd dôvodí bohatou judikatúrou a rozhodovacou praxou súdov (napr. rozsudok KS Trnava 24Co/46/2016 zo dňa 19.4.2017, 11Co/201/2016 zo dňa 17.5.2017, 9Co/56/2016 zo dňa 30.5.2017, 23Co/85/2016 zo dňa 23.5.2016, OS Piešťany 12C/14/2013 zo dňa 10.9.2015 a mnohé iné), ktoré takéto postúpenie za platné nepovažujú a s argumentmi žalobcu sa nestotožňujú.

Možno teda uzavrieť, že žalobca nedokázal, že by v čase, kedy mala byť pohľadávka Slovenskej sporiteľne, a.s. voči žalovaným naňho postúpená, boli podmienky postúpenia splnené. Žalobca nepreukázal, že pohľadávka voči žalovaným bola v čase jej postúpenia spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 7 zákona č. 483/2001 Z. z. V dôsledku toho nemožno považovať postúpenie za platné a žalobcu za majiteľa (veriteľa) pohľadávky, teda za aktívne legitimovaného na jej uplatňovanie pred súdom. Vzhľadom k uvedenému súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

Na záver súd považuje za potrebné uviesť, že sa zaoberal aj podaniami uskutočnenými JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom za Občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, ktorý podaním zo dňa 31.10.2014 na čl. 57 oznámil vstup do konania ako pôvodne označovaný vedľajší účastník na strane žalovaného ako spotrebiteľa. S poukazom na to, že normy procesného práva sú aplikovateľné okamžite, teda vzťahujú sa na všetky prípady v čase rozhodovania súdu, súd aplikoval procesné právo platné a účinné v čase rozhodovania. Z tohto dôvodu aj na tento prípad aplikoval ustanovenie § 89 a § 95 CSP. Ku dňu rozhodovania súdu tento subjekt, resp. jeho právny zástupca, neoznámil, či bude žalovaných v konaní zastupovať buď ako všeobecný zástupca podľa § 89 CSP alebo ako osobitný subjekt podľa § 95 CSP, nedoručil splnomocnenie na zastupovanie žalovaných ani súhlas žalovaných. Súd je toho názoru, že ku dňu jeho rozhodovania uvedený subjekt ani jeho právny zástupca žalovaných v spore nezastupuje.

O nároku na náhradu trov tohto sporu súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 v spoj. s § 262 ods. 1 CSP, podľa úspechu v spore. V tomto spore boli úspešní žalovaní 1. a 2., vzniklo im právo na náhradu trov sporového konania. Vychádzajúc z obsahu spisového materiálu a z toho, že žalovaní si náhradu trov voči žalobcovi neuplatnili, súd im ju nepriznal.

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu. Navrhoval odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok okresného súdu v zmysle ust. § 388 CSP zmeniť tak, že vyhovie žalobe žalobcu, resp. v zmysle ust. § 389 ods. 1 CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania. Vo svojom odvolaní poukazoval na to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

V súvislosti s platným postúpením pohľadávky a ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách v prvom rade poukázal na bod 19.16 všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorého: „Klient výslovne súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú ako aj bez ohľadu na to, či banka vzniesla v súvislosti s takouto pohľadávkou akúkoľvek požiadavku alebo nie voči klientovi na tretiu osobu alebo previesť akékoľvek svoje záväzky na tretiu osobu. Klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči banke alebo previesť svoje záväzky voči nej na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom banky“. V ďalšom poukázal na znenie ust. § 89 ods. 1 Zákona o bankách. Nakoľko ust. § 89 ods. 1 Zákona o bankách pripúšťa úpravu vzťahu medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovení Zákona o bankách pričom ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách nevyklučuje odchyľnu úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si v posudzovanom prípade dohodli vzájomné práva a povinnosti odchyľne od predmetného zákona, a to v bode 19.16 všeobecných obchodných podmienok. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia všeobecných súdov. Na základe uvedeného zastáva názor, že skúmanie splnenia podmienok v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách v konaní nebolo potrebné a súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil, ak skúmal splnenie týchto podmienok napriek tomu, že zmluvné strany si vzájomné práva a povinnosti upravili v súdenom prípade v súlade s ust. § 89 ods. 1 Zákona o bankách odchyľne od ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

Pokiaľ súd v napadnutom rozhodnutí zastal názor, že predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky na inú osobu môže byť v súlade s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách len pohľadávka, ktorá je už splatnou, tak k uvedenému žalobca zastáva názor, že ak by aj pripustil, že ust. § 92 ods. 8 ZoB upravuje podmienky platnosti postúpenia pohľadávky banky na inú osobu, tak má za to, že súd vec nesprávne právne posúdil, ak posúdil, že „pohľadávka zodpovedajúca peňažnému záväzku“ predstavuje len splatné pohľadávky banky a len tieto tvoria pohľadávku zodpovedajúcu nesplácanému dlhu žalovaných zo zmluvy. Poukázal v tejto súvislosti na skutočnosť, že na základe uzavretej zmluvy o úvere vznikol medzi postupcom ako bankou a žalovaným 1/ a 2/ ako jej klientom obchodno-právne záväzkový vzťah, ktorého obsahom bol záväzok postupcu na požiadanie žalovaného 1/ a 2/ poskytnúť v ich prospech dohodnutú sumu peňažných prostriedkov a záväzok žalovaného 1/ a 2/ poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Vrátenie týchto peňažných prostriedkov s úrokmi si postupca a žalovaní 1/ a 2/ dojednali v pravidelných mesačných splátkach. Žalobca považuje za nesporné, že peňažný záväzok (dlh) žalovaného 1/ a 2/ vznikol už splnením záväzku postupcu, t.j. peňažný záväzok žalovaného 1/ a 2/ vznikol už poskytnutím dohodnutej sumy peňažných prostriedkov v prospech žalovaného 1/ a 2/. Dohoda zmluvných strán o vrátení poskytnutých peňažných prostriedkov s úrokmi v pravidelných mesačných splátkach nemá žiadny vplyv na výšku alebo existenciu záväzku dlžníka, týka sa výlučne spôsobu zaplataenia jeho záväzku a závisí výlučne od vôle veriteľa. Žalobca na základe uvedeného považuje za absurdné, ak súd pod pojmom „pohľadávka zodpovedajúca peňažnému záväzku“ rozumie v prípade vracania poskytnutých peňažných prostriedkov zo zmluvy o úvere v splátkach len tie mesačné splátky úveru, ktoré sa už stali splatnými. Pohľadávka zodpovedajúca peňažnému záväzku (dlhu) zo zmluvy o úvere podľa názoru žalobcu predstavuje zostatok dlhu žalovaného 1/ a 2/, ktorý vznikol poskytnutím peňažných prostriedkov v prospech žalovaného 1/ a 2/, t. j. takúto pohľadávku tvoria nielen nezaplatené a splatné splátky úveru, ale aj nezaplatené a doposiaľ nesplatené splátky úveru. V nadväznosti na uvedené zastáva názor, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru postupcom nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. Uvádza, že zo samotného znenia ust. § 92 ods. 8 ZoB nevyplýva, že predmetom postúpenia môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už splatná. V tejto súvislosti poukázal aj na to, že ak by zákonodarca v predmetnom ustanovení mienil upraviť oprávnenie banky postúpiť na inú osobu len peňažný záväzok, ktorý je už splatný, potom by druhá veta ust. § 92 ods. 8 ZoB bola v praxi neaplikovateľná, nadbytočná, nakoľko v prípade, ak by dlžník pred postúpením pohľadávky uhradil banke omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane príslušenstva, tak by už banka nemala čo postupovať a teda banka by ani nemala akým právom uplatňovať.

V súvislosti s aktívnou legitimáciou v konaní poukázal na skutočnosť, že v konaní predložil relevantné oznámenie postupcu žalovaným o postúpení pohľadávky, ktoré bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu postupníka (žalobcu) na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z týchto oznámení vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Pre úplnosť uviedol, že ust. § 92 ods. 8 ZoB podľa jeho názoru nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia všeobecných súdov.

Splnenie podmienok v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. Zastával názor, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnenej sumy spolu s príslušným úrokom z omeškania. Pokiaľ ide o otázku aktívnej legitimácie žalobcu - predmetnú skutočnosť preukázal predloženými oznámeniami o postúpení pohľadávky zo strany postupcu ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s príslušnou časťou prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok. Splnenie podmienok v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB v konaní preukázal prílohou č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok a tam uvedeným počtom dní omeškania žalovaného 1/ a 2/.

3. Žalovaní v 1/ a 2/ rade sa k odvolaniu žalobcu proti rozsudku okresného súdu písomne nevyjadrili.

4. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie od odvolaní (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávneným subjektom, ktorým je žalovaný, v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s ust. § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

5. V zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. V zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov

napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. V zmysle ust. § 387 ods. 3 CSP, odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania strany konania konštatuje, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 191 a nasl. CSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 387 ods. 2 CSP, keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil.

9. S rozhodnutím okresného súdu, právnym posúdením veci, ako aj zdôvodnením rozsudku sa odvolací súd plne stotožnil a v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP na tento poukazuje. Odvolateľ k veci samotnej neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav následne prijaté právne závery. Keďže súd prvej inštancie sa vyporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré boli uvedené v podanom odvolaní a na ktoré poukazoval žalovaný aj v priebehu prvostupňového konania, odvolanie nepovažoval odvolací súd za dôvodné.

10. Pre zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolací súd ďalej uvádza nasledovné:

11. Pre zdôraznenie správnosti rozhodnutia okresného súdu odvolací súd udáva, že okresný súd ako dôvod zamietnutia žalobného návrhu uviedol skutočnosť, že na predmetnú pohľadávku platí zákaz postúpenia pohľadávky vyplývajúci z ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov. Pokiaľ ide o námietku žalobcu, v zmysle ktorej ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách nehovorí o prípadnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, tak odvolací súd uvedenú námietku nepovažoval za dôvodnú. Zákonné ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách upravuje podmienky, ktoré musia byť splnené, ak chce banka ako postupca postúpiť na tretí subjekt, ktorý nie je bankou, svoje pohľadávky. Z uvedeného vyplýva, že okresný súd správne konšatoval, keď tvrdil, že v prípade nesplnenia uvedených zákonných podmienok nemôže dôjsť k postúpeniu pohľadávky s poukazom na to, že Zákon o bankách a jeho konkrétne ustanovenie § 92 ods. 8 je zákonom *lex specialis* vo vzťahu k ustanoveniam Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka a zák. č. 258/2001 Z.z. s tým, že uvedené zákony všeobecne upravujú podmienky postúpenia pohľadávky v obchodno-právnych ako aj občiansko-právnych - spotrebiteľských vzťahoch. Ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách je potrebné aplikovať na tie právne vzťahy, ktoré boli na základe zák. č. 438/2001 Z.z. uzatvárané, to znamená aj zmluvy o úvere poskytované bankou, pričom subjektom právnych vzťahov môžu byť aj fyzické osoby, t.j. spotrebiteľia. Ustanovenie § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka a ust. § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z. upravujú podmienky postúpenia pohľadávky v okruhu právnych vzťahov z hľadiska predmetu subjektov avšak v prípade, ak je subjektom - veriteľom, ktorý poskytuje úver banka, tak podmienky, za ktorých je možné pohľadávku postúpiť tretej osobe, upravuje Zákon o bankách. Ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách zakotvuje, že ak bola doručená písomná výzva banky na úhradu dlžnej sumy, napriek ktorej však za obdobie dlhšie ako 90 kalendárnych dní túto dlžnú sumu dlžník neuhradí, môže banka pohľadávku postúpiť inej osobe, ktorá nie je bankou aj bez jeho súhlasu. Banka takéto právo nemôže uplatniť, ak by jej klient pred postúpením uhradil omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva. Banka môže pohľadávku postúpiť v prípade, ak súčet všetkých omeškaní so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok, a to v prípade, ak klient uhradí omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva. Z uvedeného vyplýva, že je povinnosťou banky najskôr klienta vyzvať na úhradu peňažného záväzku, pri ktorom je v omeškaní a v prípade, ak po tejto výzve dlhšie ako 90 kalendárnych

dní klient neuhradí peňažný záväzok, je banka oprávnená postúpiť pohľadávku na tretiu osobu, ktorá nie je bankou. V prípade, ak by po uplynutí 90 dní klient svoj peňažný záväzok s príslušenstvom uhradil, ak ide o peňažný záväzok, s ktorým je v omeškaní dlhšie ako 1 rok, môže banka aj napriek tejto úhrade pohľadávku postúpiť. Všeobecne však platí, že vo všetkých prípadoch musí predchádzať písomná výzva na úhradu.

12. Rozborom ust. § 92 ods. 8 bankového zákona treba dospieť k tomu, že celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke (ktorou sa v nasledovnom rozumie rovnako ako v zákone i pobočka zahraničnej banky) buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta ustanovenia definuje dve takéto podmienky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto úkonom, ktoré predpokladá už § 524 ods. 1 OZ), z ktorých prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou nepretržité viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje úpravu situácie, v ktorej (napriek splneniu podmienok postúpenia) banka uplatniť právo pohľadávku postúpiť nebude môcť, a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením (tu rozumej v čase medzi splnením oboch podmienok podľa prvej vety § 92 ods. 8 bankového zákona a samotným pristúpením k uzavretiu postupovacej zmluvy) svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku zákonom trval kvalifikovaný čas presahujúci jeden rok. Ostatná (tretia) veta ustanovenia potom z pohľadu správnosti uchopenia problému nižšími súdmi bez významu, nakoľko táto vymedzuje len povinnosť odovzdania postupníkom postupovanej dokumentácie preukazujúcej tzv. život právneho vzťahu (resp. pohľadávky) a úpravu týkajúcu sa samotného bankového tajomstva a jeho prelomenia.

Ak zákonným dôsledkom rozporu právneho úkonu (nerozhodno či obsahu úkonu alebo len jeho účelu) so zákonom je v sfére súkromného práva jeho neplatnosť podľa názoru dovolacieho súdu neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu úpravy rozhodnej aj pre výsledok konania v prejednávanej veci než tú, že podmienky § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ) - rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 7Cdo/26/2017.

13. Tak ako bolo vyššie uvedené, jedným z kľúčových právnych predpisov upravujúcich činnosť bánk na Slovensku je zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách upravuje presne, za akých okolností môže banka postúpiť pohľadávku z úveru na tretiu osobu, a to aj na osobu bez bankovej licencie a bez súhlasu dlžníka. Banka musí splniť niekoľko podmienok, 1./ musí písomne vyzvať svojho klienta, aby dlh splnil, 2./ ak je napriek takejto písomnej výzve klient banky v omeškaní viac ako 90 dní čo i len s časťou dlhu, môže banka pohľadávku postúpiť uplynutím uvedených 90 dní. Nebankové spoločnosti - inkasné spoločnosti, ktoré bankovú licenciu nemajú, nemajú právo úver spravovať a teda ani vyhlásiť jeho mimoriadnu splatnosť. Pokiaľ inkasné spoločnosti, ktoré pohľadávky na seba neplatne prevzali, následne úvery mimoriadne zosplatnili, tak toto konanie inkasných spoločností je potrebné označiť za protiprávne.

14. Pokiaľ odvolateľ v podanom odvolaní poukazoval na § 89 ods. 1 Zákona o bankách a bod 19.16. všeobecných obchodných podmienok tak na uvedenú novotu v odvolacom konaní, odvolací súd nemohol prihliadať s poukazom na ust. § 366 písm. d/ CSP. Odvolateľ uvedené skutočnosti mohol použiť už pred súdom prvej inštancie ako prostriedok procesného útoku.

15. S poukazom na vyššie uvedené závery, odvolací súd neuznal opodstatnenosť argumentácie odvolateľa, na ktorých založil svoje odvolacie dôvody, a preto napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny (s poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu SR).

16. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd aplikoval ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V predmetnom odvolacom konaní mala plný úspech strana žalovaných a

keďže žalovaným v 1/ a 2/ rade trovy odvolacieho konania nevznikli, odvolací súd im nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

17. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)